

**Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság**  
**3.Bf.338/2015/6. szám**

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. február 09. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

**ítéletet:**

A hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év október hó 5. napján kelt 21.B.341/2015/18. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A szabadságvesztés büntetés tartamát 8 (nyolc) hónapra, a próbaidőt (1) egy évre **enyhíti.**

A vádlottat **előzetes mentesítésben részesíti.**

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 10.880 (tízezer-nyolcszáznyolcvan) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

**I N D O K O L Á S**

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vádlottat 2 rb. hivatali visszaélés büntette [2012. évi C. törvény 305. § a.) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 8 hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, annak végrehajtása esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottal szemben 17.250.- forint összegre vagyonelkobzást rendelt el, valamint kötelezte az eljárás során felmerült 81.300.- forint büntügyi költség megfizetésére.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés céljából jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.1207/2015/1. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a tényállást a bizonyítékok egyenként és összességében történt mérlegelésével - indokolási kötelezettségét is teljesítve - állapította meg, így a felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok újraértékelésének tilalma folytán eredményre nem vezethetnek. A tényállás a Be. 352. § (1) bekezdésben írt megalapozatlansági hibákban nem szenved, így felülbírálatra alkalmas. Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes. A büntetéskiszabási körülményeket a törvényszék helyesen vette számba, a kiszabott büntetés enyhítésére indokot nem látott. Mindezek alapján indítványozta az ítélet helybenhagyását.

A védő írásbeli beadványában a felmentésre irányuló fellebbezés indokaként előadta, hogy a tényállás megalapozatlan, ugyanis az 1. számú tanú vallomását valamennyi bizonyíték

megkérdőjelezi, a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a vádirati tényállás egyik eleme sem nyert bizonyítást. Részletesen elemezve a tanúk és a vádlott vallomását, azokat összevetve a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal, arra a következtetésre jutott, hogy a tényállás 1. pontjában foglalt cselekményt illetően a bizonyítékok csak valószínűsítő jellegűek, a bűncselekmény bizonyossággal történő megállapításához nem elegendőek. A tényállás 2. pontja esetén a vádlotti tagadással szemben kizárólag az 1. számú tanú vallomása áll szemben, aki nem szavahihető, nem egyértelmű, hogy az általa valóban megtapasztalt, vagy csak az általa vélt eseményt mondta el a hatóság előtt. Mindezekre tekintettel elsődleges indítványa a vádlott felmentésére, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére, a vádlott előzetes mentesítésben részesítésére irányult, mivel büntetett előélete megnehezíti a munkába való elhelyezkedését.

A nyilvános ülésen a védő az írásbeli beadványában foglaltakkal egyező indítványokat terjesztett elő, a vádlott érdemi felszólalásában továbbra is tagadta a bűncselekmények elkövetését.

A bejelentett fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le. Ennek során a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerezett. Megidézett valamennyi tanút, akik kihallgatásának eredményeként az ügy eldöntése körében releváns adatok beszerzése volt várható. Ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaztak, levetítette a tárgyaláson a kamerafelvételt, így eleget tett azon követelménynek is, mely szerint a bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett.

Az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályai nem merült fel. Ennek során a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés c.) pont alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás iratellenes, melyet a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt helyesbítéssel orvosolt akként, hogy az ítélet 2. oldal negyedik bekezdésében az „igényesen” szó helyébe az „igazságosan” szót illeszti.

A fenti változtatással a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítéletnek a - Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont szerinti - bizonyítékok számbavételét tartalmazó részében az elsőfokú bíróság részletesen és az iratoknak megfelelően ismertette a vádlottnak és a tanúknak az eljárás különböző szakaszaiban tett nyilatkozatait, illetve felsorolásszerűen utalt az egyéb bizonyítékokra.

A Be. 78. § (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs a törvényben előre meghatározott bizonyító ereje. Ez a törvényi rendelkezés a bizonyítékok mérlegelésére, illetve annak szabadságára vonatkozó szabályt rögzít, mindig a bírói mérlegelés dönti el az adott bizonyítási eszköz jelentőségét, illetve az adott bizonyítási eszköz bizonyító értékét. A Be. 78. § (3) bekezdés értelmében a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben

szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A bizonyítékok szabad mérlegelésének korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége, az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat a törvényi rendelkezésnek megfelelően megvizsgálta, ítéletében az indokolási kötelezettségét példás alapossággal teljesítette, nyomon követhető, ellenőrizhető módon számot adott arról, hogy a vádlott tagadásból álló védekezését miért nem fogadta el és a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak.

A tényállás 1. pontja esetében a vádlottra az eljárás során mindvégig terhelő vallomást tevő 1. számú tanú nyilatkozatát megerősítette a 2. és 3. számú tanú előadása a tekintetben, hogy bilincselés történt, így az intézkedés megkezdése megállapítható, illetve hogy mindketten azt adták elő, hogy azt gondolták, a kerékbilincs levételének díját fizették ki a helyszínen. A pénzátadás tényét az 1. számú tanú határozottan állította, annak részleteit is feltárta, mely megegyezett a 2. számú tanú előadásával (széthúzta a bankjegyeket, nem kért számlát, nem kért visszajárót).

A tényállás 2. pontja esetében az 1. számú tanú következetes vallomása alapján, melyet a bíróság elfogadott, egyértelműen beigazolódott, hogy a bilincselés, ezáltal pedig az intézkedés ebben az esetben is megkezdődött, annak befejezése előtt megérkezett a gépkocsi tulajdonosa, ennek ellenére a teljes összeget elkérte és el is rakta a vádlott.

A minden körülményre kiterjedő, logikai hibától mentes bizonyítékértékelő tevékenység a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán nem támadható, az irányadó perrendi szabályok szerint - a megalapozott tényálláshoz kötöttség és az indokolási kötelezettség teljesítése folytán - jelen ügyben sem vezetett eredményre.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményeit az anyagi jogszabály rendelkezéseinek megfelelően minősítette.

Az elkövetési magatartás - akár a hivatali kötelesség megszegése, akár a hatáskör túllépése, akár a hivatali helyzetével visszaélés - megvalósítása nem elegendő a bűnösség megállapításához, ugyanis a törvény kizárólag a célzatos hivatali visszaélést rendeli büntetni (BH 1992/299., BH 1995/619. és BH 1997/59. számú eseti döntések). A vádlottnak a cél elérése érdekében kell a cselekményt végrehajtania, ennek hiányában a magatartás nem bűncselekmény, adott esetben fegyelmi, kártérítési felelősséget alapozhat meg. A jogtalan előny a hivatalos személynél vagy másnál, a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben megjelenő kedvezőbb helyzet, mely lehet vagyoni vagy nem vagyoni. Nem elegendő az előny szerzésére irányuló szándék, elengedhetetlen feltétel annak jogtalansága is.

A vádlott hivatalos személyként eljárva, kötelességét megszegve, az intézkedéseket nem jelentette le, jegyzőkönyvet nem készített, a pénz átvételéről átvételi elismervényt nem adott és azzal nem számolt el, a jogtalan vagyoni előny nála keletkezett, melynek elérése érdekében cselekedett és amely a kötelességszegésből eredt. Magatartásával a hivatali visszaélés valamennyi tényállási elemét kimerítette, így a cselekmény minősítése helytálló.

A 2012. évi C. törvény 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A büntetés kiszabása körében értékelendő körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel. A vádlott terhén megállapított bűncselekmények három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők. A törvényalkotó a különös részben szereplő büntetési tételkeret meghatározásával e magatartást a kisebb tárgyi súlyú bűncselekmények között helyezte el. Emellett a büntetés mértékének meghatározásakor a konkrét magatartás tárgyi súlyát is figyelembe kell venni, mely szintén nem kimagasló.

A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség vizsgálatánál el nem mellőzhető jelentőséggel bír, hogy rendezett körülmények között él, azóta sem indult ellene más büntető eljárás, a törvénnyel összeütközésbe nem került.

A fenti körülményre tekintettel a másodfokú bíróság indokoltnak látta a szabadságvesztés tartamának felülbírálatát, melynek eredményeként a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés mértékét 8 hónapra enyhítette.

Az ítéletábra osztotta a törvényszék álláspontját, miszerint a vádlott esetében a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. A büntetés végrehajtásának felfüggesztése a bünteteskiszabás keretei között a jogalkotó által biztosított kedvezmény. Alkalmazásával a jogalkotó alkalmat kíván adni a bűnelkövető számára a bűncselekmények elkövetésétől tartózkodó életvezetésre és a büntetés végrehajtásának elkerülésére. A kedvezmény abban áll, hogy a végrehajtásában felfüggesztett büntetés nem szakítja ki az elítéltet a megszokott közösségből, és ezzel elkerüli a szabadságvesztés végrehajtásával járó hátrányokat.

A Bkv. 55. számú kollégiumi vélemény szerint a próbaidő tartamának meghatározásánál elsősorban az egyéni megelőzés szempontját kell értékelni, és ennek megfelelően lehet a próbaidő tartamát egyéniesítve megállapítani. Mindezek eléréséhez a másodfokú bíróság megítélése szerint rövidebb tartamú próbaidő is elegendő, ezért annak mértékét 1 évre enyhítette.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékéből kiindulva ez nem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának [Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény].

A másodfokú bíróság felhívja a vádlott figyelmét, hogy a 2012. évi C. törvény 87. § b.) pont értelmében a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

Az ítéletábra alaposnak találta a vádlott előzetes mentesítésben részesítésére irányuló indítványt.

A 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozat szerint „A mentesítés alapjogi forrása az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog. Az Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új

lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnismétlés elkerülését."

A 2012. évi C. törvény 102. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. Az előzetes mentesítés feltétele az elkövetőnek arra való érdemessége.

Az eljárás adatai - a terhelt személyisége, életkora, a bűncselekmény tárgyi súlya, jellege, valamint az elkövetés körülményei - és a vádlott rendezett életvitele alapján megalapozott a következtetés, hogy a jövőben törvénytisztelő életmódot kíván folytatni. Ezen kedvező körülmények megtartása és munkába állása érdekében is, a másodfokú bíróság az előzetes mentesítésre érdemesnek találta őt.

Fenti indokokra figyelemmel az ítéletábra - a Be. 361. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy a vádlotti és védői fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítéletábra ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

**Budapest, 2016. év február hó 09. napján**

**Dr. Nehrer Péter s.k.**  
**a tanács elnöke**

**Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.**  
**előadó bíró**

**Dr. Szalai Géza s.k.**  
**bíró**

A Fővárosi Törvényszék 2015. év október hó 5. napján kelt **21.B.341/2015/18.** számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság **3.Bf.338/2015/6.** számú ítéletével **2016. év február hó 09. napján** jogerős és fel nem függesztett részében **végrehajtható.**

**Budapest, 2016. év február hó 09. napján**

**Dr. Nehrer Péter s.k.**  
**a tanács elnöke**

Kiadmány hitelűl:  
tisztségviselő